

ÁRA 20 KORONA

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

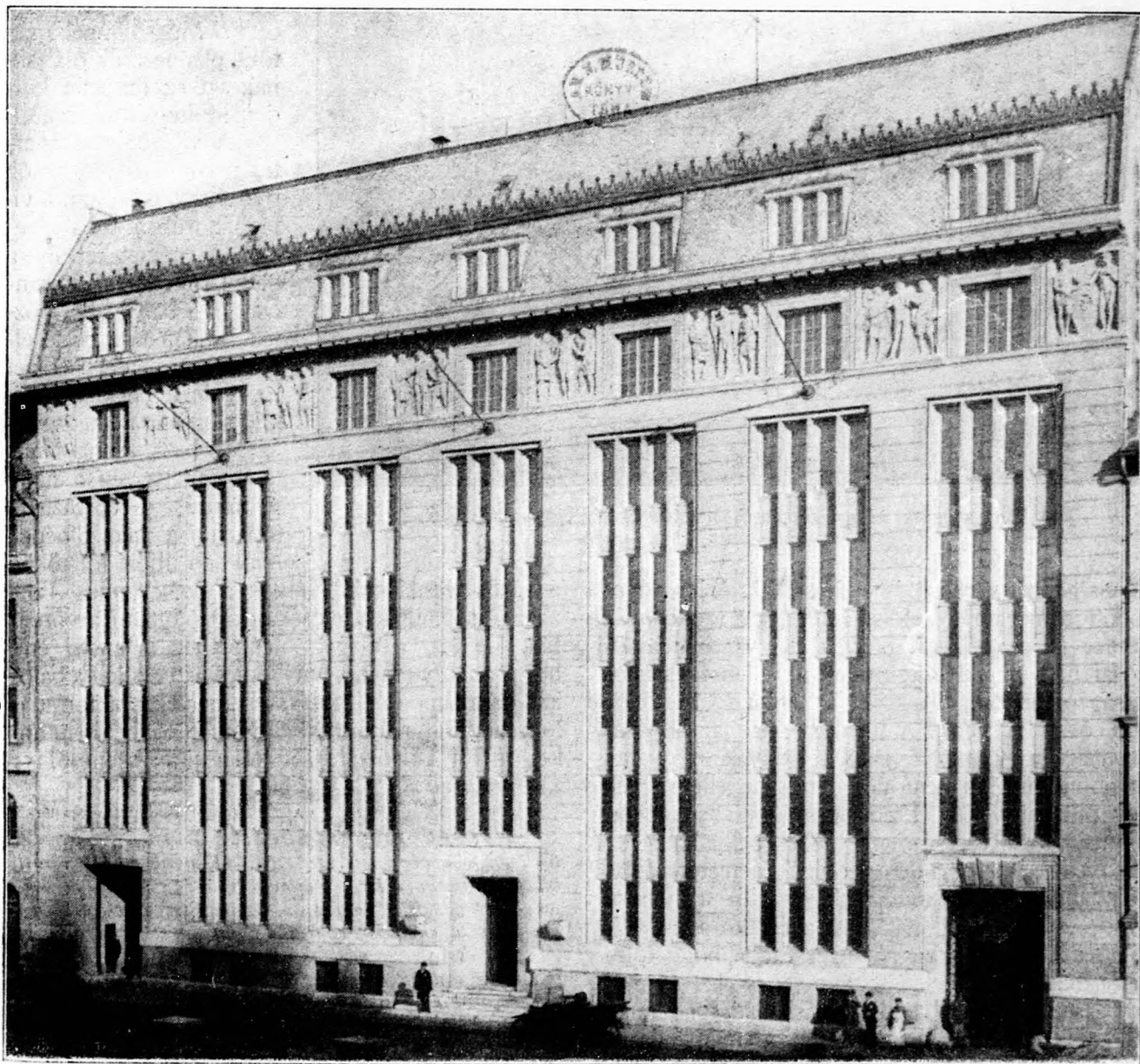
MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 720 K.
Félévre 380 K. Negyedévre 200 K.
Egyes szám ára — — 20 korona.

Budapest, 1923.

IV. évfolyam, 5. szám.

Vasárnap, február 4.

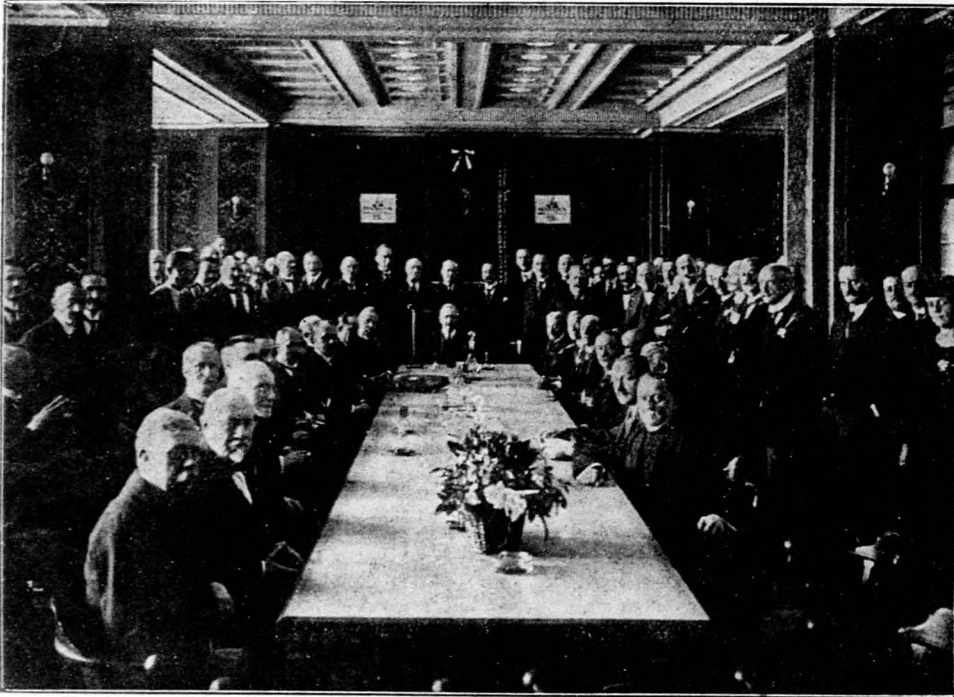
A Hangya-Központ új palotája.

Nemrég adták át rendeltetésének a Hangya-Központ új palotáját, amely a főváros IX. kerületében, a Közraktár-utcában épült. A nemes ízlésű palotát Györgyi Dénes tanár tervezte és építette.

Farsang.

(*) Európának ép oly kevés oka van farsangolásra, mint Csonkamagyarországnak, de azért csak folyik a farsangolás és kívül-belül tűnnek föl a farsangi históriák.

A francia politika fogott a legkockázatosabb táncba. A porig alázott német nemzetet, mely négy év óta éli történelmének legszomorúbb korszakát, a győzelemittas Franciaország újabb rabigába hajtja. A franciák a Rajna partvidéke után a Ruhrvidéki nagy szénbányákat, a német nehézipar

A Hangya ünnepi közgyűlése huszonötéztendő jubileuma alkalmából.

legvirágzóbb városait is megszállják. A lerongyolódott német néptől utolsó keresztjét, a szénbányák szenét is elveszik. A bányák és gyárak tulajdonosai nem engedelmessé válnak az ellenséges katonaság parancsainak s ezért az erőszak börtönbe veti őket. A német munkások erre azzal válaszolnak, hogy szolidárisak a bányák és gyárak tulajdonosaival s nem dolgoznak az ellenségnek egy pillanatig sem. Franciaország hiába kapkod segítség után, csak a szerencsétlen belga hadsereg áll melléje, hogy a fegyvertelen Németországba «diadalmasan» bevonuljanak, miután a háború során ezt elmulasztották. A francia kormány állítólag azért vonult be Németországba, hogy több hadisarcot kapjon. Most annyit se kap, mint eddig kapott. Mivel pedig óriási kiadásai vannak a hadsereg mozgósítására és a megszállásra, máris csunyán ráfizet a farsangi hadjáratra. Még

nem tudni, mi lesz a vége, nem fizet-e végzetesen rá.

Ellenőrizhetetlen hírek azt suttogják, hogy a mi szomszédaink is farsangolni akarnak. Miután az újévi jelmezes felvonulás nem sikerült, mert Európa megtudta, hogy az oláh távirati ügynökség tévedett, a magyarok nem akarnak betörni Erdélybe, most balkáni lelkek azon a címen akarnak a Tiszáig előnyomulni, hogy a hadisarcot biztosítsák. Úgy látszik, a balkáni «franciák» megirigyelték a nyugati franciák dicsőségét. De nem tartunk ettől a farsangi fölvonulástól, mert tudjuk, hogy erre már nem kerülhet a sor. Olaszország már egyszer leintette a hódító trájánokat a tiszai masirozásról. Egészen bizonyos, hogy ezúttal Mussolininek még több oka lesz az oláhoknak azt az üzenetet küldeni: Eddig és ne tovább!

A világháború nyertesei azt hiszik, hogy ők győztesek is voltak a világháborúban. Itt a tévedés. A németeket és a magyarokat nem a franciák és a balkániak győzték le, hanem a belső ellenség. A német nemzet legyőzte a belső ellenséget s mint a német munkásság hazafias magatartása mutatja, ép a nagy nyomorúság ébresztette tudatára a német népet, hogy ne üljön föl többé

a vörös izgatásnak. Nálunk a bolsevizmus borzalmi se tudtak egyeseket kigyógyítani a vörösből. De lesz a magyar nemzetben is annyi erő, hogy az orvtámadó, mely most ép azokat a bajokat használja föl izgatásra, amelyeket a forradalom zúdított reánk, nem győz le többé bennünket, mikor külső ellenséggel nézünk szembe!

Budapest, február 3.

Kapard meg a vöröset! A szociális termelés tőktermő világában lett szállóige: «Kapard meg a vöröset, kibujik a kazar!» Ez a szállóige jut eszünkbe, mikor halljuk, hogy a másfélhónapos főhatalmazási szövegezésben a parlament a «numerus clausus» fölött szavazott névszerint. A szociáldemokrata párt nevében Györki (Grüner) elvtárs indítványt nyújtott be a numerus clausus elörlésére s efölött ugyancsak e nagyérdemű párt névszerinti szavazást követelt. Ha jól emlékszünk, a múltjában dicső párt a választásokon azzal korteskedett, hogy a munkásság érdekeiért fog küzdeni. «Szépen küzd» — mondanák a Terézvárosban. Hiszen

legelső dolga, hogy a numerus clausust eltörölje. Hát ez munkásérdek?! A numerus clausus arról szól, hogy miután csak megállapított számú (numerus clausus) növendéket lehet fölvenni a főiskolákra, ebbe a számba az egyes nemzetiségek és fajok arányosan juthassanak be. A keresztény magyarok nem akarnak nagyobb arányt, mint amely őket megilleti. De a zsidóság nagyobb arányt követel a maga részére. Eddig is többségben volt a műegyetemen és az orvosegyetemen s a jövőben is így akarja. Ezért követeli az igazságos numerus clausus eltörlését. Tudásunk szerint a munkásnép kilencvenkilenc százalékában keresztény magyar. Ép a munkásság érdeke, hogy ne szorítsák ki tehetséges fiait a főiskolákról. Mikor tehát a vörös képviselők a numerus clausus ellen hadakoznak, nem a munkások, hanem a zsidóság érdekeiért küzdenek. A szociáldemokrata párt e szerint még se annyira a munkások pártja. Különben aligha fájna neki a numerus clausus. Neki nem a munkások feje fáj, hanem másoké! Dehát az «öntudatos» munkás jó pártadó-fizető és szavazó!

*

Rakovszky és Giesswein. Nem tudjuk a jó Moindr apát és a boldog emlékü Zichy Nándor mit szólnának, ha ma föltámadnának s látnák, hogy a régi keresztény néppártnak ez a két oszlopos tagja most a vörösökkel, Sándor Pállal és Rainprecht Antallal ölelkezik. Mikor Peidl elvtárs, akinek a miniszterelnöksége alatt szöktették meg Kun Bélát, Magyarország kormányzója ellen alatomos támadást intézett a parlamentben, Rakovszky torkaszakadtából helyeselt a szocialista pártvezérnek. Másnap siettek is visszaadni a vörösök a kölcsönt a hajdani néppárti vezérnek. Ugyanis a numerus clausus ellen kellett szavazni s a nemzetközikkal csak Rakovszky császári és királyi kamarás és Giesswein prelátus szavaztak. A nemzetköziek viharosan éltették Rakovszkyt. Gratulálunk a szécsényi és mosoni keresztény magyaroknak képviselőikhez! De mi nem lepődünk meg; aki korpa közé keveredik, az így jár.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A földreform végrehajtásának az érdekében Bethlen István gróf miniszterelnök és Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter meghallgatták a kisgazdaképviselők kívánságait és ezek a tanácskozások azzal az eredménnyel végződtek, hogy a kormány elhatározta a földbirtokreformtörvény módosítását és legközelebb pártközi megegyezés alapján novelláris úton változtatnak a földbirtokreformtörvényen.

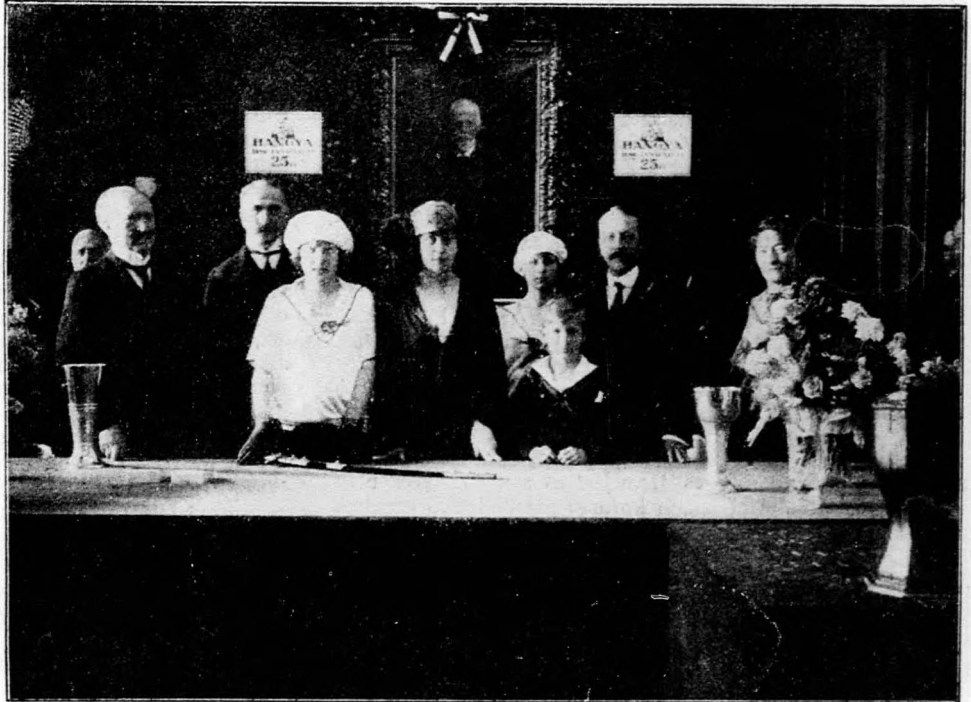
Nagyatádi Szabó István a nemzetgyűlésen már bejelentette, hogy a földbirtokreformtörvényt novelláris úton fogja ki-

egészíteni és kérte a képviselőket, hogy kívánságaikat szíveskedjenek hozzá eljuttatni.

A nemzetgyűlés a felhatalmazási törvényjavaslatot három héten át tartó hosszú vita után végre nagy többséggel megszavazta. A vita utolsó napjaiban Patácsi Dénes nagyobb beszéd keretében ajánlotta a kormány figyelmébe, hogy

szabályozzák a gazdasági felügyelők szerepét a földbirtoktárgyalásoknál.

A gazdasági felügyelők felebezzék meg hivatalból a kisbirtokok kiadását és ne üssék el a szegény népet jogaitól. A földbirtokreformtörvényvel együtt kívánatos volna, ha az erdőkérdéseket is elintéznék. Neuberger Ferenc szakszerű beszédében rámutatott, hogy ha a gazdának minden kiadását

Kép a Hangya jubileumi ünnepségéről.

Az elnöki emelvényen helyet foglalnak balról-jobbra: Meskó Pál, Dömötör László igazgatók, Balogh Elemérné és gyermekei, Balogh Elemér vezérigazgató és Kappaun Ilona titkárnő, aki huszonöt-estendeje teljesít a Hangyánál szolgálatot.

búzáértékben, aranyértékben kell teljesítenie, akkor feltétlenül joga van aranyértékű bevételekhez is. A többtermelés előmozdítása céljából fontos az úgynevezett mezőrendőri törvény, továbbá a gazdasági és a birtokos jogviszonyait szabályozó törvény módosítása és szigorú végrehajtása. Az adók egy részét fordítsák a gazdák intézményeire.

A vita bezárása után Bethlen István gróf miniszterelnök válaszolt az elhangzott felszólalásokra.

A keresztény politika érvényesülését elsősorban gazdasági téren kell keresni.

Alkotó keresztény politikára van szükség és ez az alkotó politika, amely ha célhoz fog vinni, ebben az országban minden téren biztosítja a megnyugvást. A kormány tudatosan jár a helyes középúton és tudatosan keresi az ország újjáépítésének lehetőségét. A nemzetgyűléshez azt a komoly intést és kérelmet intézi, hogy a hosszú felhatalmazási viták nem szolgálnak a nemzet javára, mert a nemzet a parlamenttől komoly alkotást vár. Ami a külpolitikát illeti, Magyarország a trianoni szerződés aláírásával csak arra kötelezte magát, hogy szomszédaival békében akar lenni, de nem kötelezte magát arra, hogy ezt a szerződést igazságosnak, jónak jelenti ki. Európának be kell látni, hogy nem lehet a nyugalmat

azáltal biztosítani, ha egyedül Magyarországtól követelik a trianoni szerződésben vállalt kötelezettség megtartását, hanem csak úgy, ha mindazok, akik velünk szemben vállaltak kötelezettséget, szintén megtartják azt. A miniszterelnök ezután hangsúlyozta, hogy nem hajlandó amnesztiát adni a bécsi szökevényeknek, mert ezek nemcsak, hogy nem mutatnak megbánást, de csatlakoznak minden olyan mozgalomhoz, amely a nemzet ellen irányul.

Kállay Tibor pénzügyminiszter felszólalásában bejelentette, hogy

a kormány hamarosan beterjeszti az 1922—23. évi költségvetést.

A pénzügyminiszter rámutatott még, mennyire fontos a korona értékébe vetett bizalom, mert addig, míg hiszünk a korona értékében, megvan az értéke, de ha nem hiszünk benne, nincs meg. A jóvátétel kérdéséről szólva kijelentette, hogy a veszített háborúval, különösen a békeszerződésekkel és a román megszállással már mindent megfizettünk, amit lehetett. A miniszter javaslatára a Ház az értékpapírforgalom adóját öt ezrelékre emelte fel.

A nemzetgyűlésen Meskó Zoltán interpellációban kérte a földművelésügyi minisztert, gondoskodjon arról, hogy az ország gazdalkodóinak tisztessége áron jusson részgálcihoz. A miniszter állapítja meg, mekkora az ország részgálci-szükséglete és ezt a mennyiséget foglaltassa le.

A Kisúttósok Országos Szövetségének elnöksége Szijj Bálint, Csontos Imre és Kuna P. András képviselők vezetésével felkereste Kállay Tibor pénzügyminisztert és előadta kérését. A pénzügyminiszter azt szeretné, hogy

az üzembe helyezett kisúttókat szeszmérővel szereljük fel,

amely ellenőrzi a tényleges termelést és a szeszmérők után vessék ki az adót. A pénzügyi kormányzat hajlandó ezeknek a szeszmérőknek felszerelési költségét viselni.

Amerikai gyümölcsfa-permetező.

Amerikában az óriási gyümölcsfatelepeken gyakran permetezik a gyümölcsfákat, hogy a gyümölcs ne legyen oly ferges és selejtes, mint amelyet hanyagságunk folytan mi termelünk.

+MEZŐGAZDASÁG+

Tudnivalók a trágyázás lényegéről.

Irtá: Windisch R. dr. akadémiai tanár.

A dohánynövény megfelelően előkészített leveleiből készülnek a pipadohányok, a különböző szivarok és szivarkák. Amidőn a szokásos módon felhasználjuk — elszívjuk — ezeket, a pipában hamu marad vissza, de a szivarok és a szivarkák elége után is marad vissza hamu. Ha fával vagy tőzeggel fűtünk, tüzelünk, növényi eredetűeknek megfelelőleg ezek is hamu hátrahagyása mellett égnék el.

Ha akárminő növénynek, akár melyik részét elégetjük (magvakat, szalmát, leveleket, ágakat, galyakat) ezek sem hamvaszthatók minden maradék hátrahagyása nélkül el, ezek is, hol több, hol kevesebb hamut hagynak hátra. Oka ennek az, hogy a növények semmiféle része sem áll tisztán és kizárólag csak szerves — elégethető — alkotórészekből, hanem szervesen — el nem éghető — is vannak bennük, amelynek összes mennyisége az elégetés alkalmával visszamarad. Az ez alkalommal visszamaradt szervesen, el nem égethető alkotórészek összességét mondjuk hamunak.

Ha különböző növények és növényi részek visszamaradt hamuját kémiaiilag megvizsgáljuk, annak megállapítása céljából, hogy minő alkotórészekből áll az, tapasztalni fogjuk azt, hogy különböző növényi részek hamuja tartalmaz olyan alkotórészeket, amelyek minden növényi hamuban megtalálhatók. Csak épen az egyes alkotórészek aránya lesz a különböző növényi részek hamujában eltérő. Így a magasabb rendű növények hamujában mindig megtaláljuk a vas-, a magnézium-, a kálium-, a kalcium vegyületeit, továbbá kovársavat, foszforsavat, kén-savat, szén-savat s más alkotórészeket is.

Eme felsorolt vegyületeket a növény táplálkozása folyamán a talajból feloldott állapotban vette fel. S amidőn elégettük a növényt, eme u. n. ásványos alkotórészek — különféle sók — hamu alakjában visszamaradnak.

Megfelelő kísérletekkel megállapították, melyek amaz elemek, amelyek minden növényi szervezet felépítéséhez okvetlenül szükségesek. Ha csak egy is hiányzik ezek közül, a növény fejlődése megakad, a fejlődő növény tovább nem nő, a növény elpusztul. Mindama elemek, amelyek a növényi szervezet felépítéséhez okvetlenül szükségesek, mint ilyenek — elemi állapotban — a növényekre nézve értéktelenek. Csak eme elemek bizonyos vegyületei alkalmasak arra, hogy a növények igényeit, ily irányú szükségleteiket kielégíthessék.

Az elemek közül a növény testének felépítéséhez okvetlenül szükségesek többek között a szén, a kén, a foszfor, az oxigén és a hidrogén is. Ezeket így, ebben az alakban, elemi mivoltukban, a növények értékesíteni nem tudják. A szén szén-sav-, a hidrogén- és az oxigén víz-, a kén-kén-savas sók, a foszfor-foszforsavas sók alakjában szolgálhatnak növények táplálékául. Ha azt akarjuk, hogy minden zavar, minden fennakadás nélkül fejlődjenek a növények, gondoskodnunk kell arról, hogy úgy a felemlített, mint a fel nem sorolt vegyületek is, kellő mennyiségben és minőségben rendelkezésre álljanak. A növények táplálékának mondjuk mindezeket együttesen.

Ahogy az állatok táplálásához fehérjék, zsírok, szénhidrátok, víz és ásványi sók kellenek, a növények táplálására szükségesek a szén-sav, a víz, a kén-sav, a foszforsav, a salétrom-sav és más vegyületek is. Mindezek részben a növényeket körülvevő levegőben találhatóak, részben a talajban vannak jelen. Trágyázás útján is juttatunk a talajba ilyen vegyületeket. S pedig vagy olyan alakban, amelyben a növények közvetlenül értékesíteni, felvenni tudják; vagy pedig olyan alakban, amely a talajban csak bizonyos átalakulás, átváltozás után válik a növényzetre nézve értékesé.

Ha a talajba káli salétromot, kén-savas ammóniákat juttatunk, ezek a növények által rögtön felhasználhatók, ezeket kész növényi táplálóanyagoknak tekinthetjük.

Ellenben az istállótrágya, a komposzt, az u. n. szemét- és a zöldtrágya csak idővel, csak bizonyos átalakulás, csak bizonyos átváltozás után válnak a növények számára hozzáférhető, felvehető táplálékká.

A termőtalaj összetételét tekintve ásványi — szervetlen — továbbá szerves alkotórészekből áll. A talaj a növényeknek nemcsak álláshelyet biztosít, hanem táplálja is azokat. A termőtalajok alkotórészei folytonosan átalakulnak, változnak; bomlanak, korhadnak, mállanak. A talaj szerves alkotórészei, az istállótrágyában adott szalma, a bélsár és a vizelet, a tarlómaradványok elkorhadása szénsavat szolgáltat, amely szükséges a növények táplálásához. A képződött szénsav feloldva a talaj vizében elősegíti az ásványi talajalkotórészek átváltozását, átalakulását, feloldódását. Különböző vízben és szénsavas vízben is oldható sók keletkeznek, amelyek a növények táplálására alkalmasak.

Mindeme bomlási, feloldási, mállási jelenségeket elősegítjük a talaj megmunkálásával, megszántásával, szellőztetésével, de részben a trágyázással is. Különösen előnyös ezek közül az őszi szántás. A tél fagyja, a hideg, a felszántott földbe télen át belejutó víz és a hólé is, bizonyos mértékben elősegítik, előmozdítják növényi táplálóanyagok keletkezését.

A termőtalaj eredete nagyon változatos. Igen sokféle közből keletkezhetnek termőtalajok. Ez oka annak, hogy talaj és talaj között nagy a különbség. Vannak jó és vannak rossz talajok. Ismerünk szegény és gazdag, termékeny, jó-állapotú és kedvező tulajdonságú talajokat. Egyes talajok hiányos tulajdonságokat mutathatnak nemcsak a növények szempontjából, pld. túlkötöttek, túlsok vizet megtartók, roszszul szellőztethetők, túl lazák, tevéketlenek, hanem nem tartalmaznak sem a kellő mennyiségben, sem a kellő minőségben a növények számára szükséges, sőt nélkülözhetetlen, növényi táplálóanyagokat sem. Egyike, másika eme tápanyagoknak teljesen hiányozhat is. Az ilyen talajok legmondosabb művelése, legalapozabb megmunkálása nem elégséges. Az ilyeneket meg kell trágyázni. De többé-kevésbé trágyázásban kell részesíteni minden művelés alatt álló, mezőgazdaságilag hasznosított területet.

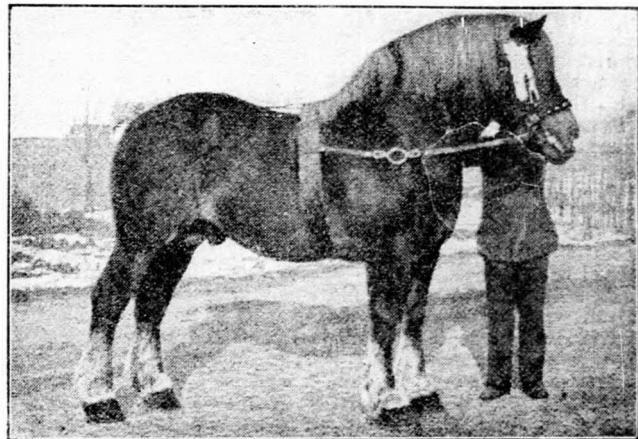
A trágyázás célja lehet a talaj állapotának javítása, vagy a talajból hiányzó, vagy az abban elégtelen mennyiségben és minőségben jelenlévő növényi táplálóanyagoknak a talajba juttatása.

Az előbbi esetben istálló-, komposzt- és zöldtrágyázást alkalmazunk. Esetleg megmészesszük a talajt és abba megfelelő mennyiségben égett, esetleg oltott poralakú mészet juttatunk. Vagy pedig a cukorgyári mésziszapot hintjük el nagyobb mennyiségben a kérdéses talajon s azután a talajba munkáljuk. Ha a növények fejlődéséhez okvetlenül szükséges táplálóanyagok mennyisége esetleg minősége elégtelen, mű vagy másképpen kereskedelmi trágyákat használunk.

Az istállótrágya használatával a talaj u. n. fizikai állapotát változtatjuk meg, azt ezáltal rendszerint javítjuk; de ezenfelül a talajba még olyan alkotórészeket is juttatunk, amelyek idővel a növények által felvehető táplálóanyagokat is szolgáltatnak. Az istállótrágya rendszerint a gazdaságban készül.

Amidőn a növények által okvetlenül szükségelt táplálóanyagok valamelyikét akarjuk csak a talajba juttatni az u. n. műtrágyákat használjuk. Nem a gazdaságban készülnek ezek, nem a gazda állítja elő ezeket. A műtrágyák előállításával különleges berendezésű nagy kémiai-, az u. n. műtrágyagyárak foglalkoznak. S minthogy műtrágyákkal éppen úgy kereskednek, mint a legkülönbözőbb árucikkekkal, kereskedelmi trágyáknak is hívják ezeket.

A malacok agyonnyomatása ellen többféle intézkedéssel védekezhetünk. A tágas kutyában ritkábban fordul elő e baj, mint a szűk kretrecben. Ajánlatos a rövidszálú alomszalma használata is, mert a meleget kívánó malac be szokta fűrni magát az alomba. Ha az alomszalma szálas, akkor az alatta fekvő malacot kevésbé veszi észre a koca, mint a rövidszálú alomban. Szoktak a kutyra oldalfalához arasznyi magasságban és távolságban vaspálcát erősíteni, hogy a koca ne fekhessék közvetlenül a fal tövébe, ha a kis malacok be szoktak húzódni. E szegletvasak

Neron de Buzet R. Z. 108,

a legutóbbi rajnavideki lókiállításán első díjat nyert lóériás

ellen szól ama körülmény, hogy a kutyra sarkait, a szegleteket bajos tisztogatni e korlátok miatt, miért is ezek legtöbbször piszkos, bűzös, fertőzött nyugvóhelyre nyújtanak a kis malacoknak. Jobb padlódeszkából akkora ládat készíteni, mekkorába a malacok (4—8 drb) 1—2 hetes korukig beférnek. Az oldalára fektetett és tiszta alomszalmaival töltött ládába a malacok szivesen befürjék magukat, mert ott a saját testük által termelt meleg nem könnyen száll el s ezúton meleg nyugvóhelyre tesznek szert. A ládat esetről-esetre vegyük ki s alapos tisztogatás, kimeszelés után tegyük vissza. Ingerlékeny, ügyetlen koca malacait esetleg szedjük ki a kutyából s csak szópás céljából — 3—4 óránként — helyezzük oda. Ez a veszélyesség nem soká tart; 1 hetes korban már állandóan anyjuk mellett hagyhatók a kis malacok, mert megérsődtek és elég ügyesek arra, hogy a kellő időben kiszaladjanak a lefűkúdni készülő koca alól. Legtöbbször ugyanis a koraszülött, gyenge, beteges malac jut az agyonnyomatás sorsára.

A bor szűrése. A bor színt és ízét nem ritkán a benne úszkáló tisztatlanságok zavarják. Így zavaros szokott lenni a fejtés után minden éretlen bor, de különösen az albor, mely fejtés után a hordóban marad. Régebben a bort a benne csapadék alakjában vagy lebegő állapotban előjövő zavarosságtól derítés útján tisztították meg. Ma tökéletesebb, gyorsabb és kevesebb munkát okozó eljárásnak találják a szűrést. Szűrőanyagul — mely az átömülő borból a tisztatlanságot visszatartani hivatva van — modern pincékben nem a szőrmenezből készült kalapokat, se nyerspapirt vagy selyemszöveteket, hanem az aszbesztet használják. Az aszbeszt fehér vagy világoszöldes, szálas, rostos, selyemfényű ásvány. Mielőtt azonban ezt a bor szűrésére használnák, kémiai eljárásokkal megtisztítják. Nagyobb pincék számára speciális szűrő-szerkezeteket lehet vásárolni. Kiterjedten használják a hollandi szűrőket. Ezeknél hosszú, keskeny zsákokba folyik a szűrendő bor és a tisztatlanság a zsákokban marad. Komplikáltabbak ama bor-szűrő szerkezetek, melyeknél szűrés közben a bor levegővel nem érintkezik s így az elpárolgás, alkohol- és illanyagvesztés jóval kevesebb.

A kifutók. A legelő biztosít friss levegőt és mozgást állatoknak, de legelőhiányban és télen kénytelenek vagyunk ezt kifutóval pótolni, hogy állataink a szervezet ellenállóképességének, az izmok, inak, szalagok, csontok kellő szívósságának birtokában legyenek. Különösen fontosak és nélkülözhetetlenek a kifutók növényedeknek, tenyészíhimeknek, szoptató anyáknak, üdülő egyedeeknek, melyek se legelőre, se kiadós mozgással egybekötött munkára nem járnak. A kifutók lehetőleg az istállókba nyílnak, (szópós állatok számára) vagy legalább ezek közelében, védett helyen rendezendők be, hol az állatok épület, erdő, kőfal vagy legalább deszkakerítés védi az északi és keleti szelek ellen. Nagysága arányos legyen az állatok számával. Természetesen annál jobb, minél nagyobb a kifutó, mert akkor még élénk és kiadósabb mozgásra is nyújtanak alkalmat. Talaja legyen száraz és füvet termelő. Nedves talajban ott, ahol az állatok gyakrabban mozognak, esős időben feneketlen sár képződik, s így az állatok nem lehet tisztán tartani, másrészt a nedves talaj laza összeállásúvá (puhává) teszi a körmöket és így azok ellapulnak, kihalásznak. A kifutó száraz voltának érdekében legyen a talaj víztátrészítő, vagy pedig kellően lejtős, elegyengetett. Ha a talaj nem volna víztátrészítő, célszerű lesz felső rétegét elhordani s helyébe egy arasznyi éles kavicsot, majd közszalakot, végül a tetejébe homokot hinteni.

Bőrápolás. A bőrön és a szőrök közt összegyűlni szokott piszkanyag ered a felbőr koprásából, a fagyú- és izzadságmirigyek beszáradt váladékából, a küllevegőből odahullott por-
szemekből, takarmánytörmelkekből stb. A szabadba (legelőre) járó állat a piszokréteget kidörzsöli szőrkontóséból, másrészt az eső is segítségével van a bőr tisztántartásában. A téli istállózás folyamán a gazdának, illetőleg a cselédségnek hivatása lesz a piszkanyag rendszeres eltávolítása. Ha ez meg nem történik, akkor a bőrlégzés csökken, a piszok bomlásakor pedig oly anyagok keletkeznek, melyek viszketést váltanak ki, sőt börgyulladást okoznak, végül e piszokban bűvőhelyet találnak tetvek és rühök. Fejős állatoknál azért is fontos a bőrápolás, mert a piszkos szőrzetről fejes közben sok piszok hullik a tejbe, mely ezt undorítóvá teszi s idő előtt megsavanyítja. Ha a szőrkontós sárral erősen szennyezett, akkor előbb langyos vízzel le kell mosni, majd leszáritani s csak aztán fogni hozzá a szőrzet alapos tisztogatásához. A tisztogatást végezni lehetőleg az istállón kívül, hogy a kivert por ne szennyezze az istálló légkörét és az esetleg kihulló férgek, szörgombák ne juthassanak vissza az állatokra. A tisztogatást szőr ellen való csutakolással kell kezelni s ezáltal a szőrök közé beragadt, megkérgesedett piszokot megglazítani. A szőr mentén vont kefe — ezt követőleg — könnyen kivonja a piszoktörmelékét. (A vakaró a kefések közé tapadt piszkanyagoknak eltávolítására szolgál.) A kefézés befejeztével simítsuk végig az állatot a szőrök fekvésének irányában egy ruhadarabbal, hogy így a szőrzet tetsetos simaságot és fényt nyerjen.

Mire legyen gondja a gazdának tél idején? Ha még volna tavaszi alá szántani valója, azt, mikor a fagy engedi, egész február hó közepéig okvetlenül végezze el. Természetesen, igen mélyen. S ha a trágyát most kénytelen a mélyszántásra teríteni, ami nem a legjobb megoldás, mert a mélyszántás hatását részben elrontjuk vele, vagyis tavasszal is kénytelenek leszünk újból szántani, azt csak oly sekélyen szántjuk alá, hogy a mélyszántás felelvastagságában a föld háborítatlanul maradjon. Tehát, ha 20—25 centiméter mélyen szántottunk, a trágyát csak 10—12 centiméter mélyen szántjuk alá. Úgy is el lehet a trágyát takarni rendszeren, ha azt a barázdába húzzuk villa vagy gereblye segítségével. Vagy ha a trágyánk nem volt igen szalmás, egy kétgú ösztökével a szántó is ügyesen belelökődheti a barázdába. De jegyezzük meg, hogy az ily trágya leszántásával sem kell ám várni tavaszig, illetve vetésig, hanem, amikor a föld engedi, tehát minél előbb, szántjuk alá, így a vetésig még érheti a földet fagy, csapadék, ami szintén hasznára lesz a porhanyításban és a nedvesség megőrzésében. De télidején ezt a szántást sem szabad elboronálni, csak majd zab- és árpa-
vetés idején. Ellenben, ha később jön a föld vetés alá, kukorica, krumpli stb., akkor is helyes a boronálás már március hóban, amikor a föld jó porhanyó állapotban van, így befojtjuk a nedvességet is, azonkívül ilyenkor még hantok se képződnek.

TANÁCSADÓ

Kérdés. *Feleségem még leánykorában hűlés következtében tüdőbajos lett. Megférhető-e 16 éves gyermeküket? (Egy előfizető.)* — **Felelet.** Igen, ezért a gyermeket anyja ne csókolja, vele egy szobában ne aludjon és külön evő- és ivóeszközöket használjon. Valószínű, hogy a gyermek hajlamos lett a tüdőbajra és ezért a feleségét és gyermekét vizsgáltassa meg orvossal.

Kérdés. *Két éves szőlőültványt hol kapható? (7199. sz. előfizető.)* — **Felelet.** Békefi László Zalakoppány; özv. Mathias Jánosné Kecskemét, Katonatelep; Ungváry László r.-t. Cegléd.

Kérdés. *Mi a különbség a katolikus egyház és a katolikus hitközség között? (Cz. L.)* — **Felelet.** A katolikus egyház a világon élő összes katolikus hívők egységét jelenti. A katolikus hitközség az egy-egy községben a katolikus hívők által alkotott egyesülés, mely a részére fenntartott ügyekben vallásitanítás, szer-
tartások stb. nem avatkozhat. A hitközség egyébként a papság segítő szerve az egyházi célok érdekében.

Kérdés. *Sportegyletünk a «Move»-be akar lépni, hol történhetik meg a felvétel? (N. M. Szegvár.)* — **Felelet.** Kérelmüket küldjék a Move elnökségéhez, amely Budapest, VI., Podmaniczky-
utca 45. szám alatt van.

Kérdés. *Az Országos Pályázati Közlöny szerkesztősége hol van? (K. J. Szarvas.)* — **Felelet.** Ez a lap megszűnt és egyesült a *Vállalkozók Lapjával*, amelynek szerkesztősége Budapest, Erzsébet-körút 29. szám alatt van.

Kérdés. *Hogy áll az előfizetéseim ügye? (5602. sz. előfizető.)* — **Felelet.** Ha 480 koronát beküld, előfizetése az év végéig rendezve van. A *Vasárnap* 1921. és 1922. évfolyama elfogyott, csak egyes számok kaphatók.

Kérdés. *Németországban hol van egyéves textiltanfolyam? (G. L. Szentes.)* — **Felelet.** Érdeklődni fogunk és a választ e rovatban fogjuk közölni.

Kérdés. *Kováccszenet hol vásárolható? (Kevermesi Kovácsmester.)* — **Felelet.** Céget e rovatban nem ajánlunk. Kovácszenet olyan kis mennyiségben készítenek, hogy vagontételekben nem is kapható. Külföldi kovácszenetűk egyes cégeknek van, azonban nagyon drága és így ostromi kovácszenet métermázsájáért 4000 koronát kérnek s az árat vagontételnél és Budapestről számítva.

Kérdés. *1. Bélyegkatalógust hol és milyen árban vehetek? 2. Használt levélbélyeget hol értékesíthetek? (Egy előfizető.)* — **Felelet.** 1. Jelenleg csak a tengerentúli bélyegről kapható «Michel» katalógus, melynek ára 600 korona. Az európai bélyegkatalógusának új kiadása most jelenik meg. Ára még nem tudható. A katalógust a Magyar Bélyegáruháznál (IV., Gerlőczy-utca 11.) a pénz előzetes beküldése mellett megrendelheti. 2. Használt, de kifogástalan, ép magyar levélbélyegeket, ha legalább 5000 korona névértékűt beküld, a kiadóhivatalunk értékesíti és az érte kapott árat előfizetése javára írja.

Szerkesztői üzenetek. (Ifjú L. B. Ménéshely.) A rejtvénykészítő külön jutalomban nem részesül. Jutalma az, ha a jó rejtvényt közöljük. — (Ifjú M. P. Vámosújfalú) Buday Barna: *Titkok Földje* 100 K; Nyáry Andor: *János Kálváriája* 240 K. «János a darútollas» című regény könyvalakban eddig még nem jelent meg. — (B. D.) A «Vasárnap» naptárát már postára adtuk. — (R. J. Szendrő) A kért könyv nem kapható.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

A mezőgazdasági munkák rendjének biztosítása.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter rendeletben utasította a hatóságokat, hogy a gazdasági munkálatok rendjét és zavartalanágát a munkaadók és munkások érdekeinek kölcsönös szem el tt tartásával biztosítsák. Felhívta a miniszter a figyelmet arra, hogy saját hatáskörükben minden rendelkezésükre álló eszközzel hassanak közre, hogy a termény bizonyos hányadrészéért végzett munkálatás rendje visszaállítható. Azon esetekben pedig, amidőn a munkák készpénzért adatnának ki, biztosítsák az, hogy a résszel való díjazás helyett készpénzzel való díjazás esetében a készpénzbér megfeleljen a terményrészér értékének és hogy a napszámberék megfeleljenek a gazdasági viszonyoknak, illetve a munkás megélhetési szükségleteinek. Idevonatközlő az kívánja a miniszter, hogy a mezőgazdasági bizottságok, mint a gazdatársadalmi és munkásérdekképviselet törvényes szervezetei, a munkák rendje és azok bére tekintetében előzetes megállapodásokat létesítsenek. Megemlíti a rendelet, hogy azok a birtokosok, akik aratógéppel rendelkeznek, addig, amíg a megfelelő számban a munkaerő rendelkezésre áll, ezeket ne vegyék igénybe és a birtokosok ott, ahol nagyobb számú aratómunkás van, az egy-egy aratóra eső holdak számát apasszák, esetleg más és más csoportnak adják ki az aratót és cseplést. Az aratómunkások kiválasztásánál elsősorban azok szerződötendők, akik tényleg hivatásos mezőgazdasági munkások és saját maguknak sem földjük, sem aratnivalójuk nincs. A rendelet kiterjeszkedik a munkásgazdák ellen több esetben felmerült arra a panasza, hogy ezek csak bizonyos szolgáltatás ellenében voltak hajlandók munkásokat szerződötetni, ezért figyelmezteti a munkás-
ságot, hogy saját érdekében olyan bandagazdákkal (előmunkás, munkásgazda, munkásvállalkozó) vállaljanak gazdasági munkákat, akik *borzásti engedély birtokában vannak* és ragaszkodjanak a szerződéseknél az előjáróság előtt való megkötéséhez és aláírásához. Kívánatosnak mondja a miniszter, hogy elsősorban a helybeli munkások szerződötessenek. Előnyben részesítendő a rendelet szerint azok a munkások, akik az aratói és cseplési munkák mellett egyéb mezőgazdasági munkákat is vállalnak. A gazdaközönség figyelmét a legszélesebb körben felhívja a miniszter a *hadirokantaknak* könnyebb testi munkával való el-
látására és ezek béreinek terményben való fizetésére. A rendelet fogantatásáról a hatóságoknak 1923. évi április 30-ig jelentést kell tenniük és községenként kimutatniok, hogy mennyi munkás maradt munka nélkül. Végül felhívja a miniszter az érdekelteket az *Országos Mezőgazdasági Munkásokvetítő Központi Iroda* (Budapest, Országház-tér 11, III. em., 207.) közreműködésének igénybevételére.

Francia lovasság és páncélautók töltött lövegekkel a Ruhr-vidék legfontosabb ipari városában, Essenben.

A Közélemezési Tanács a sertéskivétel ellen foglalt állást.

Az Országos Közélemezési Tanács kiveteli és behozatali, továbbá gabona- és liszt-, hús- és zsírszakbizottságai az elmúlt héten együttes ülést tartottak. Mindenekelőtt beható vita után a bizottság hozzájárult *háromszázharmincöt vagon nemesített tavaszi vetőmag* kivételéhez. Továbbá hozzájárultak a nyugati határ mentében fekvő községekben termelt zöldség kivételéhez. Köles, napraforgó és hajdina héjának korlátlan mennyiségben való kivitele ellen az ülés nem emelt kifogást. Elfogadták továbbá bizonyos mennyiségű olajos magvak, az olajgyárak által előállított pogácsa és extrahált liszt egyrésztének kivételét. Elhatározták, hogy felkérjük a kormányt, vegye az *Élelmiszerek vasúti tarifáját sűrűsége révén az alá*. Ezután a sertéskivétel kérdésének tárgyalására tértek át. A földművelésügyi minisztérium azt javasolta, hogy egyelőre *három hónapon át engedjenek ki tízezer darab hízott sertést*. A sertéstenyésztő és hizlaló gazdák jelenlevő képviselői melegen pártolták ezt az indítványt és a szakszerű érvek tömegével indokolták, hogy a sertéstenyésztés és hizlalás megfelelő jövedelmezésének biztosítására sűrűsége hatásos intézkedéseket kell tenni. A fogyasztók érdekeinek képviselői azonban a kivétel megengedése elől mereven elzárkóztak. Hosszú vita után a tanács *lőbbsége a kivétel megengedése ellen foglalt állást*. A meghozott határozat ellen úgy a *penzügyminiszter, mint a földművelésügyi miniszter kiküldöttje vétőt jelentett be*. A tanács ezután elfogadta azt az indítványt, hogy egy szűkebb bizottság küldessék ki annak megállapításra végett, *miként lehetne a kivétel engedélyezése nélkül is a sertéstenyésztés és hizlalás számára a jövedelmező termelés feltételeit biztosítani*.

A debreceni földbérlet gyűlése.

A debreceni földbérlet, valamint a hajdúsági és bihar-megyei földbérlet mintegy négyszázan, az elmúlt héten gyűlést tartottak Debrecenben, amelyen kimondották a *Debreceni Földbérlet Egyesület* megalakulását. Az egyesület elnöke *Vásáry József* földbérlet lelt, azonkívül több kis- és nagybérlet választottak az igazgatóságba.

A határidős gabonaüzletek belillatása.

Az elmúlt év végén gyakori eset volt, hogy a gabonátörsdén egy-két hónappal későbbi időpontban való szállításra az azonnal átvethető búza áránál lényegesen magasabb áron kötöttek üzletet. Ezek a későbbi szállításra történő jóval magasabb árajánlatok és árfitések a kenyérmagvak újabb drágulásának csináltak utat és emellett pénzünk romlásának előre vetített árnyékát, tápot adván a túlzott és egészségtelen spekulációnak. Az árutörsde a múlt héten foglalkozott ezzel a kérdéssel és *Nagy Andor* tőrsde-tanácsos Indítványára rendeletet adott ki, hogy *kenyérmagvaknál, tehát búzánál, rozsnál és kétszeresenl csak az azonnali szállításra kötött ügyleteket engedélyezi, illetve ezeknek az ügyleteknek szállítási határideje egy hónapnál hosszabb időre nem terjedhet ki*. A magunk részéről megjegyezzük, hogy a gazdának nem érdeke a gabona drágulása, mert ez csak a munkabérek és a szűkeleti cikke fokozott drágulását idézi elő s emeli a földadót. Mindig helytelenítettük, hogy egy-két vagon gabonának határidőre való eladásával az általános drágulásnak utat engedjenek és lelkiismeretlen spekulánsok ezáltal a korona romlásának készítsék elő az útját. Egy nézetten vagyunk a tőrsde tanácsával abban, hogy

ne csak a tőrsdén, hanem általában tiltsák el a későbbi szállításra szóló üzleteket, ha azok határidőüzlet jellegűek. A gazda távol áll az ilyen üzletektől, ezt az úgynevezett másodkéz, illetve harmadkéz szokta kötni. A gazda gabona adásvételi szerződése vagy napiárra, vagy nem fix árra, hanem úgy szokott szólni, hogy terményét eladja a mindenkori napiáron aratás utánra, illetve egyes részleteket későbbi időpontra, a budapesti terménytőrsde hivatalos árjegyzése szerint. Az ilyen szállítási és nem határidő-üzletnek nincs spekuláció jellege, hanem az tisztán hitelügylet, amelyre a gazda bizonyos előlegeket vesz fel, akár az úgynevezett zöldségüzletknél, de ezzel semmiképpen sem befolyásolja károsan a piacot, vagy a későbbi gabonáralakulást.

Mely földbirtokok kerültek újabb megváltási eljárás alá?

Az Országos Földbirtokrendező Biróság 1923. január 15—20-ig megváltási eljárást rendelt el az alábbi községekben és birtokokra: *Vásárosnamény* községnek — (birtok nincs megjelölve); *Kisvárdhely* és *Mihályfa* községnek — Tarányi Ferenc birtokára; *Mezőnyárad* községnek — Silbiger Gyula és Majthényi Ádámné birtokára; *Köszegpaty*, *Pusztafő*, *Tömör* és *Vassarány* községnek — a cinfalvi cukorgyár, Patzenhofer Konrad Rudolf Alfréd és a felszerfalvi cukorgyár, Hartig és Rottermann tulajdonát képező birtokokra; *Felsőfánosfa*, *Szaknyer*, *Hegyhátszentjakab* és *Órimogyoród* községnek — Sigray Antal gróf birtokára; *Omány*, *Csokva* és *Sajómerse* községnek — Schwartz Ignác és fiai cég és az egri papnövelde birtokára; *Tiszatartján* községnek — Almássy Dénes gróf birtokára; *Hejőkürt* községnek — kassai r.-k. püspökség birtokára; *Szapora* községnek — Benyovszky Lajos gróf örökösei birtokára; *Nagynyárad* és *Lánycsók* községnek — Frigyes főherceg, Csonacher Jakab, Schll Jakab és Gröser Jakab birtokára; *Bogdász* községnek — a pécsi székeskáptalan birtokára; *Nagyvisnyó* és *Szilvásvárad* községnek — Pallavicini Alfonz ögróf birtokára; *Maglód* községnek — Teieki Tibor gróf, Koczán László és a köburgkötai herceg hitbizomány birtokára; *Vámoscsalád* községnek — vámoscsaládi plébánia ottani birtokára; *Négyes* községnek — özv. Schwartz Sámuelné, Szepesi Zsigmond, Papp Péter és az egri székesfőkáptalan birtokára; *Egerlővő* községnek — Dudás Mátyás, Fürst Géza, báji Patay Gyula, Prónay József örökösei és az egri főkáptalan birtokára; *Závod*, *Lengyel*, *Kisveje* és *Nagyveje* községnek — Apponyi Sándor gróf birtokára; *Pere* községnek — Bárczay Lajosné és özv. Balogh Istvánné birtokára.

Száz esztendő a Himnusz. Egy évszázada, hogy *Kölcsey* Ferenc a nemzet imáját megírta. Csodálatos a sors forgása, hogy évszázaddal előbb vagy utóbb a lelkek könyörgése ugyanaz. A magyart akkor is maga alá gyűrte a rabiga, a szenvedés és életünk kereke ma is alulra fordult. Akkor ezer esztendő szenvedésével érdemeltük ki a jobb jövőt s ma újabb százados szenvedés után — ismét alul vagyunk. Pedig van-e nemzet, mely hübb volt Istenéhez, többet küzdött volna nemzeti önállóságáért, amely több vért áldozott volna a boldogabb jövőért, mint a magyar? Kölcsey könyörgése hatja át ma is minden magyar lelkét s talán soha bensőbben, érzésetesebben s nagyobb vágyódással nem hagyta el ajkunkat az ima: *«Isten áldd meg a magyart...!»*

A „Vasárnap” Petőfi-darabjának sikere.

A multkor elhangzott felhívásunk nyomán műkedvelőink sietnek értesíteni bennünket a Petőfi-darab nagy sikeréről. Legutóbb a nyergesújfaluiak közölték velünk, hogy a *Nyergesújfalui és vidéke ipartestülete* saját házának felépítése javára táncmulatságot rendezett, amelyet műkedvelő-előadás vezetett be. Az ünnepségen előadásra került «Petőfi» című darabunk is a következő szereposztásban: Petőfi — Miksza József, Szent Péter — Paizs János, Biró Gergely — Török János, Kanalas Mózés — Hummel Pál, Első angyal — Szoláry Ilona, Második angyal — Szoláry Aranka, Harmadik angyal — Szoláry Linus, Negyedik angyal — Kappenstein Ilona, Szentiványi — Heiligermann József, Szentiványiné — Taucher Mariska, Péterfy — Tuboly Lajos, Endrődy — Mogyorósy Ferenc, Etelka — Hanauer Mancika, Miklós — ifjabb Lohner Ferenc, Miska — Lohner Ferenc, Zsuzsi — Ridly Rózsika, Ili — Bares Mancika. Az előadást *Mihalovics Gyula* tanító rendezte. Ezután színrekerült a *«Bíróék meglakják Pestet»* című vígjáték. Az előadást meg kellett ismételni.

A *homokszentgyörgyi* ifjúság a helybeli kispártkör támogatásával műkedvelő-előadással egybekötött Petőfi-ünnepet rendezett. Ünnepi beszédet mondott Nagy István, Petőfi életéről felolvasott Philipp Emilia tanítónő. Petőfi-verseket szavaltak: Boncz Géza, Nagy Ernő, Ábrók József, Varga Sándor, Vörös Lidike, Lukács Sándor, Kóta Ilonka, Balogh József. Petőfi-dalokat énekelték: Taranyi Margit és Bolytor János. Előképet mutatott be az ifjúság és az újesztendő beköszöntőjét elmondta Gerti József. Az ünnepség csúcspontja természetesen a «Vasárnap» Petőfi-darabjának előadása volt, amely a következő szereposztásban került színre: Petőfi Sándor — Ábrók József, Szent Péter — Balogh József, Biró Gergely — Szőnyi József, Kanalas Mózés — Kóta József. Angyalok — Vörös Lidike, Taranyi Margit, Lukács Juliska. Szentiványi Árpád — Lukács Sándor, Szentiványiné — Taranyi Margit, Etelka — Ábrók Katica, Miklós — Bolytor János, Vajda László — Varga Sándor, Endrődy Sándor — Cserti István, Péterfy Sándor — Koncz József, Ili — Vörös Lidike, Zsuzsi — Lukács Juliska, Miska — Cserti József. Darabunkat Philipp Emilia tanítónő tanította be és rendezte. Ábrók József gazdalfjú nagyszerű érzékkel személyesítette a halhatatlan költő alakját.

Természetesen úgy itt, mint Nyergesújfalun páratlan sikert aratott a Petőfi, meg kellett ismételni, sőt a homokszentgyörgyieket Kaposvárra is el akarták vinni vendégszerpelni, de ennek aztán útját állta a jelentékeny költség, melyet a vállalkozás felemésztett volna.

Szeretettel várjuk a többi falvak értesítését is!

Héjj Imre dr., a köveskáli olvasókör diszelnöke.

Képünk az ünnepséget mutatja be, melyen résztvettek Putnokyi Sándor és Gubicza Ferenc nemzetgyűlési képviselők és Rubinek István dr., volt képviselő.

A «Hangya» negyedszázados jubileuma. Az elmúlt hét keddjén ünnepelte a «Hangya» szövetkezet fennállásának negyedszázados fordulóját, amelynek megülésére eljöttek a közélet és a közgazdaság kiválóságai. A jubiláris nap a tisztviselők háziünnepével kezdődött: Gergely István igazgató köszöntötte a vezérigazgatóság főnökeit, Balogh Elemért, Meskó Pált és Dömötör Lászlót. A három ünnepelt nevében Meskó Pál mondott köszönetet. Az igazgatósági ülésen előbb Desseffy Emil gróf elnök szólt a «Hangya» fontosságáról, amellyel a magyar nép gondolati és lelki világával annyira összefonódott és a falusi népen élősködő idegenek uzsoráját annyira visszazorította. Mayer János volt földművelésügyi miniszter a vidéki szövetkezetek nevében beszélt, majd Balogh Elemér vezérigazgató vette át a szót s bejelentette, hogy a tisztviselői karból hősi halált haltak emlékére márványtáblát állítanak, a személyzet jólétének fokozására nyugdíjintézetet szerveznek és emléktáblával díszítik fel Károlyi Sándor gróf budapesti lakóházát is. Dombó Károly igazgató végül a tisztviselői kar nevében fejezte ki halálját az igazgatóság emberbaráti gondoskodásáért.

Kazy József báró meghalt. Kazy József báró, ny. földművelésügyi államtitkár, v. b. t. t. január 23-án 67 éves korában meghalt. 1873-ban lépett állami szolgálatba s a földművelésügyi minisztériumban különféle osztályok élén buzgó tevékenységet fejtett ki. Az első munkapárti kormány megalakulásakor Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter őt vette maga mellé államtitkárnak; az 1910-iki választásoknál képviselőnek választották s ettől fogva jelentékenyen résztvett a politikai életben is. Európai műveltségével, szakképzettségével, kitűnő modorával, általános rokonszenvet vívott ki magának. A politikában a leghevesebb parlamenti harcok hevében is megőrizte komoly higgadságát. 1913-ban magyar bárósággal tüntette ki a király, majd megkapta a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot is. Az októberi forradalom után, mint sok más közéleti férfiú, ő is visszavonult a politikai térről. Temetése kedden volt a kerepesi temető halottasházából, óriási részvét mellett.

Nem enyhült a helyzet a Ruhr-vidéken. A franciák a megszállott Ruhr-területen letartóztattak több bányai igazgatót, közöttük Thyssen Frigyes is, aki megtagadta a franciáknak a szénszállítást. A bányai igazgatókat Mainzban haditörvényszék elé állították és pénzbüntetésre ítélték. Essenbe való visszatérésük alkalmával a lakosság kitörő lelkesedéssel fogadta a bányai igazgatókat, akik a francia haditörvényszék előtt is törhetetlen hazafiságukról tettek tanúságot. A francia-német ellentét elsimulására egyelőre semmi remény nincs, mivel Németország nem hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni addig, amíg a megszállás tart, viszont a franciák — végleg le akarnak számolni a németekkel. A jóvátételi bizottság foglalkozott a Németország részéről fizetendő jóvátételi részlet határidejének megállapításával, ez azonban nem jelent semmit, mert a németek úgy sem fizetnek jóvátételt sem a franciáknak, sem a belgáknak, amíg erőszakos eszközökkel akarják azt behajtani.

Románia és Szerbia háborúra készülődik. A kisántant ismeretes jegyzéke teljes kudarccal járt, amennyiben az áltant ellenőrző-bizottsága megállapította, hogy Magyarország nem mozgósít, határan nem történnek csapatösszevonások s a kisántant részéről terjesztett hírek egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak. Mint később kiderült, a kisántant csak azért indította meg ellenünk a sajtóhadjáratot, hogy saját hadikészülődéseit valamivel megindokolhassa. Bebizonyosodott, hogy Románia a magyar határ mentén négy hadosztályt vont össze s állítólag a Tisza vonaláig akart előrenyomulni, hogy itt építsen ki védekező vonalat az oroszok támadásával szemben. Szerbia szintén mozgósít s a szerb nemzetgyűlés százmillió dinárt szavazott meg a hadsereg fölszerelésére. A belgrádi sajtó azt hangoztatja, hogy a harci készülődést nem Magyarország, hanem Bulgária és Törökország ellen irányul, a magyar kormány mégis kötelességének tartotta, hogy az áltantnál tiltakozzék a fegyverkezés ellen.

Kaposvárott hősök temploma épül. Döbrössy Alajos pécsi kanonok Kaposvárott építendő templom céljaira kélmillió koronás alapítványt tett. Az alapítványt hősök templomának építésére fordítják s a hiányzó összeget gyűjtés útján teremtik elő.

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése f. é. január 31-én lejárt, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Összeomlott egy berlini lap szerkesztőségi épülete. A *Berliner Tageblatt* négyemeletes palotája fölé most húznak két emeletet. Az elmúlt héten a hatodik emelet padozata túlterhelés következtében leszakadt, áttörte az összes emeletek mennyezeit s mindent magával vonva, zuhant le a földszintig. Az épület összeomlása emberáldozatot is követelt, mert a *Berliner Tageblatt* szerkesztőségében, kiadóhivatalában, nyomdájában és egyéb vállalataiban többszáz ember dolgozott, akik az összeomlott épülettömeggel szintén lezuhantak a földszintre. A város mentőegysége teljes készenlétben vonult ki a szerencsétlenség színhelyére, amelyet teljesen elzártak a közlekedés elől. A mentők rövid idő alatt tizenhat holttestet hoztak ki a romok alól, továbbá harminc súlyosan sebesültet.

Megdrágult a trafikár. A magyar kir. dohányjövédék az elmúlt héten a dohányfeléket ötven—nyolcvan százalékkal felemelte. Az új árak a következők: 100 grammos dohány: legfinomabb török 1300 korona, finom török 720, finom hercegovinai 740, kiváló finom magyar 270, legfinomabb magyar pipadohány 200, finom magyar pipadohány 140, középfinom magyar pipadohány 128, kapadohány 104 korona. 25 grammos csomagolásban: finom török 180, finom hercegovinai 110, középfinom török 75, legfinomabb magyar szivarkadohány 50, finom magyar pipadohány 35, középfinom 32, kapadohány, 26, magyar pipadohány 20 korona. Szivarok között: Regalitás 57, Trabukó 50, Kuba 35, Portorikó 25, rövid szivar 19 korona. Cigarettek: Memfis 12, Király 8, Hölgy 7, Szinfónia 4 kor. 50 fillér, Dráma 2 kor. 50 fillér, Magyar 2 korona.

Megkönnyítik a jövedelmi adó fizetését. A pénzügyminiszter az 1920. és 1921. évi jövedelmi adó fizetése körül engedményeket fog tenni, amennyiben az adózók nem lesznek kötelesek a kivetett adóösszeget felebezésre való tekintet nélkül, egy összegben tizenöt napon belül megfizetni, hanem joguk lesz arra, hogy csak azt az összeget fizessék meg, amelyet a régebbi kivétel alapján *legutóbb fizettek*, vagy amelyet saját vallomásuk alapján fizetnének. A hátralék fizetésére az adófelügyelő *halasztást és részletekre való beosztást adhat*. A rendelkezéssel a miniszter az adófizetést akarja könnyebbé tenni.

A váci püspök a táncdíj ellen. *Hanauer* István váci megyéspüspök átirattal fordult a kultuszminiszterhez, akit arra kéri, tiltaná meg, hogy táncintézetek táncmultságokat rendezzenek. A püspök utal arra, hogy mostanában, amikor *társadalmunkban hazánk gyászos helyzete dacára valóságos táncdíj tombol*, az intézetekben rendezett multságokat az *ifjúság lelkére károsnak látja*.

Megdrágult a csomagposta. Február elsejétől kezdve a magyar postaigazgatóság az általános drágulás miatt emelte a csomagszállítás díjait. A közönséges gyorsárú díja 29, a mérsékelt gyorsárú 30, a terjedelmes árú szállítási díja pedig 18 százalékkal drágult. Az expresszárú szállítása 47 százalékkal emelkedett. A postai csomagtarifák felemelésével egyidejűleg a vasúti tarifáknak tekintetbejövő díjostályait számottevő mértékben *le fogják szállítani*.

Bosszú a felmondásért. Hétfőn délelőtt a Deák Ferenc-téri Wiener Commercial-bank épülete előtt véres dráma játszódott le. *Eszlár* Károly volt főhadnagy lelőtte *Friewaldszky* Andrást, a bank tisztviselőjét. *Eszlár* is a bank kötelékében állott, de az igazgatóság felmondott neki. A felmondást *Friewaldszky*nak kellett közölnie, s kötelessége teljesítése közben összeszólalkozása támadt *Eszlár*val. *Eszlár* lovagias úton akarta elintézni a felmondással ért sérelmét, de az elégtételadást az igazgatósági titkár megtagadta, mert tisztán hivatalos ügyről volt szó. *Eszlár*, hogy bosszút álljon, hétfőn reggel megvárta a bank előtt *Friewaldszky*t s kétszer arculütötte. *Friewaldszky* revolverrel védekezett s három lövést adott támadójára, akit meg is sebesített. *Eszlár* is elővette fegyverét és lőtt. Lövései közül az egyik halálra sebezte a banktitkárt. *Eszlár*yt őrizetbe vették.

Jézus keresztjéből kapott *Harding* elnök. *Panteleimon* érsek, aki a legfőbb papja a palesztinai görögkeleti egyháznak, jelenleg Amerikában tartózkodik és megjelent *Harding* elnök előtt is. Az érsek a látogatás alkalmával egy kis fadarabkát adományozott az elnöknek. A fadarabka Jézus keresztjéből való. A szent ereklyét gyémántokkal díszített aranydobozban nyújtotta át az érsek az elnöknek. *Harding* természetesen köszönettel fogadta a becses ajándékot.

A szerbek szétrombolták egyik újvidéki lap szerkesztőségét. Az újvidéki «Délbácska» című ujság szerkesztőségébe legutóbb garázda elemek törtek be, agyba-főbe verték a munkatársakat, majd feldúlták a berendezéseket és tüzre hányták az iratokat. A rendőrség beavatkozás nélkül figyelte végig az esetet.

Győri banktisztviselők izetlen tréfája az osztrák pénzzel. Nagy megbotránkozást keltett Győrött a banktisztviselők izléstelen tréfája, amelyet báljuk rendezése alkalmával tettek az osztrák pénzzel. A banktisztviselők ugyanis osztrák ezres és tízezes bankkára nyomatták a báli meghívókat. Az újfajta meghívásnak csakhamar hire kelt, csakhogy a sületlen tréfa egyáltalán nem részeseit köztetszésben és nagy megbotránkozást keltett. A *Győrvármegye* című lap a következőket jegyzi meg: «Bármily ellenséges érzülettel viseltetünk is Ausztria iránt, sorsunk közös nyomorúságba döntött minket s ez a *közös nyomorúság tiltakozik az ellen, hogy gúny tárgyává tegyük pénzüket*».

Oltár mellől a vesztőhelyre. Egy *milánói* katona, kit szökés miatt halálra ítétek, engedélyt kért arra, hogy *kivégzése előtt megesküdhesse menyasszonyával*, hogy születendő gyermeke törvényes lehessen. A halálraítélt kérését teljesítették s a katonai törvényszék épületében megtörtént a polgári esküvő, majd pedig a fogház kápolnájában az egyházi esküvő is. Az esküvő után azonban az ifjú házasoknak *nyomban el kellett válniuk* és a szívszagatóan zokogó fiatalasszonyt ügyszólván erőszakkal kellett kiragadni a halálraítélt férje karjaiból.

Hipnotizálás újján visszanyerte beszélőképességét. *Simon* János csallóközkarcsai legény 1917-ben a világháborúban gránátnyomástól teljesen elvesztette beszélőképességét. Családja semmi költséget sem kímélve, híres tanárokhoz vitte a legényt, azonban mindenki tehetetlenül állott a betegséggel szemben. Felkerestek végül egy dunaszerdahelyi orvost, aki villamoskezelés alá vette a rokkantat. Eközben elhatározta az orvos, hogy megkísérli hipnotizálással meggyógyítani a beteget. *A kísérlet fényesen sikerült*. Az elaltatás után felöltötte hipnotikus álmából a beteget. A felébredt páciens először bágyadtan nézett maga körül, majd megszólalt: *Nincs nekem semmi bajom, doktor úr* — és hálálkodva fogott kezét az orvossal.

Félmilliárd koronába kerül évente a főváros tisztántartása. A főváros köztisztasági hivatalának kiadása az 1920. évi harminc millió koronával szemben ma *félmilliárd korona*. Ilyen roppant kiadás miatt szükséges, hogy új adónemet találjanak a kiadások fedezésére. A köztisztasági bizottság előterjesztése azt javasolja, hogy elsősorban azok fizessék az adót, akiknek érdekük, hogy az utcák tiszták legyenek, az ingatlan tulajdonosok és lótulajdonosok továbbá még külön-külön is fizessenek adót a költségek fedezésére. Az új adótervezetet tárgyalások alá veszik.

Cifra ménest állítanak fel a Hortobágyon. *Debrecenben* felvetődött a terv, hogy a Hortobágyon *cifra ménest* állítsanak fel a város és a gazdák lovaiból a lótenyésztés megjavítása érdekében. A város tanácsa már hozzá is fogott a cifra ménesre vonatkozó szabályrendelet elkészítéséhez. A ménesrendező bizottság még a szabályrendelet előtt megkezdi a lovak kiválogatását.

TRÉFÁK

Iskolában.

Tanuló (hadarva): Hazánknak ezidőszert nyolcmillió lakosa van. Téglagyártásunk épen ezért fejletlenek mondható, mert havonta huszonnégymillió téglát állítanak elő, vagyis minden ember fejére havonként három téglát esik...

Párbeszéd.

— Hej, édes lelkem, de sok baj van az én három drágalatos leányommal. Egész nap csak cicomázzák magukat és nem dolgoznak.

— Ismeri a Kovácsné?

— Nem.

— Az épen tegnap mondta, hogy szeretné, ha öt lánya lenne.

— ??

— Bizony. Ugyanis most *kilenc van!*

Ráérsz?

Szalad egy gyerek az utcán. Rákiált egy vidám kamasz:
 — Hé öcsém, ráérsz?
 A fiú valami megbízást sejt és megáll:
 — Rá.
 — No, ha ráérsz, akkor ne szaladj! — volt a válasz.

Patikában.

— Kérem, én tegnap itt voltam és altatóport kértem. Mikor hazamentem, észrevettem, hogy rovarport adtak.
 — Persze. Hiszen épen álmatlanság ellen adtuk a rovarport!

A ravasz drótos.

Mari néni odaadta repedt fazekát egy arra járó drótosnak, aki nemsokára befejezte munkáját s a fizetéssel csakhamar odábbállott.

Már kifordult a drótos az utcára, mikor Mari néni utána kiáltott:

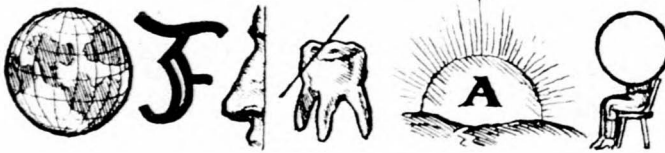
— Hej, kutyafékom, folyik a fazék!
 — Nem a fazék folyik néne, hanem amit beleöntött — vette vissza a drótos és tovább ballagott.

Vendéglőben.

Vendég: Lehet kapni rostélyost?
 Pincér: Ha van uraságnak egy félórája, készíthetünk.
 Vendég: No jó.
 Pincér: Igénis kéremalásson, egy perc!

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Záhony Gyula, Polgárról.)

2. Betűrejtvény.

András, Tamás, Lajos, Antal, Imre, László.

(E nevek kezdőbetűi egy történelmi hős nevét adják.)

(Beküldte: Ifj. Czibere Mihály, Hajduböszörményről.)

3. Talány.

Öt betűből vagyok, vadontermő gyümölcs vagyok. Ha harmadik betűm helyére *m* betűt teszünk, ismert fűszer nevére alakul át a nevem; ha pedig az *m* betű helyére *t* betűt helyezünk: ruhaneműt fog a név jelenteni.

Hogy hívnak?

(Beküldte: Kovács Irmuska, Erdősokonyáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 8-ik számunkban közöljük.

Az 2-ik számunkban közölt rejtvények megfejtése:

1. Képrejtvény: A szívet megtörni lehet, de legyőzni nem!

2. Számrejtvény: Munkásság az élet sója, a romlástól, mely megóvja.

3. Talány: A patkót két vágással a következőképpen oszthatjuk hat részre: először egy vágást teszünk a patkó szélességében, mi által három részre oszlik, ezt a három részt egymás mellé rakva egy vágással hat részre oszttjuk.

Megfejtették: Illési János, Orosz Mihály, Reizinger Milike, Bors Mózes, Égető Péter, Szabó Lajos, Boros Mihály János, Oláh János.

Jutalomkönyvet nyertek: Orosz Mihály, Égető Péter, Szabó Lajos, Illési János.

A 3-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak január hó 21-én.)

Takarmány. Az árak kissé emelkednek. Rétszéna, elsőrendű 4700, másodrendű 3900, muhar elsőrendű 5000 másodrendű 4600, lucerna, elsőrendű 5000, másodrendű 5000, zabosbüköny, elsőrendű —, másodrendű —, alomszalma, elsőrendű 3000 másodrendű 2600, zsupszalma, elsőrendű 3400, másodrendű 3400 K métermázsanként. — A budapesti máltakarmánypiacon: Korpa január 58, február 60, március 62, takarmányliszt január 62, február 64, március 66, konkoly 58, extrahált liszt 56, lótap 46—48, malatácsira 60, szárított moslék 80, szárított répaszelet 75, olajpogácsa 80 K kilogrammonként. Az irányzat szilárd.

Budapesti vágómarhavásár. Bika jobbminőségű 180—290, kivételesen 340—300, silányabb 130—175 K. Tarka ház it ökor, jobbminőségű 240—290, kivételesen 340—350, középminőségű 175—230, alárendelt minőségű 130—170 K. Román bika, ökor, tehén eladatlan külföldre. Magyar t-hén 190—240, kivételesen 280—315 K. Tarka tehén 110—240, kivételesen 300—350 K. Bivaly 140—180, kivételesen 280—308 K. Növendék 140—200 K. Kicsontozni való 90—105 K kilogrammonként, élőszüllyan.

Budapesti lóvásár. Igás kocsi, nehéz 80,000—320,000 K-ig, igás kocsi, könnyű 64,000—150,000 K-ig, számár 17,500—20,000 K.

Budapesti szurómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós: Elsőrendű 465—482, kivételesen 490, másodrendű 400—460 K-ig kilogrammonként élőszüllyan.

Baromfi, vad és hal. Csirke, élő sütnivaló, párja 1100—2000 K, liba, tisztított, hizott 850—900 K kilogrammjá, tyúk, élő, párja 1400—3000 K, nyúl, bőr nélkül 780—950 K, ponty, élő 600—900 K, jegelt 450—750 K kilogrammonként.

Bor. Utóbbi időben a különböző termelőhelyeken következő árakat fizettek és pedig: Izsakon 9—9 1/2% os parasztorért 45—48 koronát. Kiskörösön, Kiskunhalason és környékén 10—11% os parasztorokért 50—55 K. Ezen vidéken urasági tétel csak kevés kelt el, ezeknek az ára minőség szerint 60—75 K-ig váltakozott. A Tiszavidéken 10—11 százalékos borért 45—50 K-át fizetnek. Nagykanizsa vidékén, ahol az idén nagyon könnyű és savanykás borok termettek, nagyon kevés eladás történt. A Balaton vidékén eddig csak keveset adtak el, főleg csak a helyi fogyasztás számára. Csopakon az új bor minőségűleg nagyon jól sikerült és 12 százalékos finom minőségű árúért 150 K-ig fizettek.

Nyersbőr. A marhabőrökészletek országsszerre fogynak. Árak: Magyar marha- és bikabőr 555—560, tarka 370—580, sömtes budapesti árú szarv nélkül 720, borjúbőr rövidlábú, fejes 1050—1100, sömtes 1300 korona kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Tej 80, tejfel 240—280, habtejszín 550 K literenként. Elsőrendű teavaj 1400, másodrendű 1200, tehéntúró 180—230, juhtúró 380—400, keverttúró 400—440, juhsajt 440—660, óvári és trappista 860—970, gróji 900—1200 K kilogrammonként.

Zöldségfélék és gyümölcs. Burgonya 32—34, tök 45—60, vöröshagyma 78—80, fohagyma 70—75, kalarabé 36—50, fejeskáposzta 36—40, vöröskáposzta 50—85, savanyított káposzta 55, karfiol 400—600, savanyú répa 70, paraj 40—60, cékla 36—40, savanyú zoldpaprika 85—140, zeller 30—35, kel 70—86, torm 150, savanyított paradicsom 200 K kilogrammonként. — Alma 200—350, körte 220—380, naspolya 180—200, aszaltszilva 280—340, szőlő 450—700, meggyoró 700—800, meggyoró-bél 1400, dió 220—250, dióbél 750—800, mandula 220—250, gesztenye 220—280, füge 500—650 K kilogrammonként. Citrom 23—50 K darabonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára. A devizaközpont hivatalos árfolyása 1923 január hó 30-án: 1 drb Napoleon arany 9900 K, angol font 12,600 K, dollár 2735 K, francia frank 172 K — f, német márka 9 f, olasz lira 132 K — f, osztrák korona 3-9 f, román lei 12 K — f, cseh korona (szokol) 80 K — f, svájci frank 515 K, szerb dinár 24 K 50 f, lengyel márka 9-75 f, Zürichben 100 magyar K-ért 0-20 1/4 svájci frankot fizettek.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős szerkesztő: Héj Imre dr.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Felelős kiadó: Meskó Pál.

Minden jog fenntartva. Színi-
házakkal szemben kéziralt.

A CSÖSZ.

A «Vasárnap» olvasói műkedvelői
cílokra szabadon előadhatják.

VIGJÁTÉK EGY FELVONÁSBAN ♦ IRTA: NYÁRY ANDOR.

SZEMÉLYEK:

GYÖRGY BÁCSI, öreg csösz * JÁNOS, fiatal csösz * PANNI * MISKA * MÁRI NÉNI * SIPOS PÉTER.

Történik egy nyári este a kukoricás szélében, a csöszkunyhó előtt. Tágas tér. Háttérben a csöszkunyhó ajtója. A kunyhó előtt ócska deszkapad. A padon ülnek: György bácsi és János. Az öregben suba, fején sapka, kezében nagy bot, amelyre az állát ráhajtja. A fiatalon ködmen, fején ugyancsak sapka, a vállán átvetett szűrtarisznya, kezében bot. Esteledik.

I. Jelenet.

GYÖRGY BÁCSI, JÁNOS.

János (nagy érdeklődéssel, rövid szünet után): Hogyan volt ott Boszniában?

György (lassan kezdi a szót): Nagy sor volt az, öcsém! Mi alól mentünk a hegy töviben, a bosnyákok meg fent voltak a hegyen, akármire néztünk, mindenfelé csak bosnyákokat láttunk. Annyi volt a bosnyák, mint a magas égen a sűrű csillag. (Lassan beletüzesedik a mondókába.) Mikor a szikiához értünk, a bosnyákok ránk fordították az ágyúcsöveket, oszt piff puff! Kaszált, kapált a láncos golyó. Egész szakasz huszár nyakát levitte egyszerre. (Már hadonász a bottal.) De nekünk se kellett több! Elkáromkodtuk magunkat, aztán nekik! Szóltak az ágyúk, puffogtak a puskák. Olyan rohamot zúdítottunk a sziklára... (Kissé megáll a szóval, aztán nagyot mond.) Mire felértünk a hegytetőre, egyellen ember se maradt közülünk életben.

János (természetesen): Kee is meghalt?

György (ránéz, zavartan): En lent maradtam a szikla tövében. (Pislog.)

János (rövid szünet után): Az semmi se volt!

György (némi megsértődéssel): Hát akkor mi a valami?

János. Az volt a valami, György bácsi, amit mi csináltunk.

György. Taliánországban?

János. Ott ám!

György (vár egy ideig, aztán halkán): Hogyan volt? (Sercent.)

János (feláll, megrázza vállán a ködment): Hogyan volt? (Tüzesen) Ugy volt, hogy olyant még maga a római pápa se látott. (Most kezdi a mondókáját.) Bevagondoltak bennünket a tengeri hajóra. Hogy — aszongya a generális úr — megtámadjuk a szárazföldet. (Vontatva.) Hát... amint uszkálunk a tengeri hajóval, egyszer csak a tenger alól előbújik a tengeralattjáró. Akkoricska volt, mint egy malacetestő vályú. Mondok a Bagó Gáspár komámnak: Pökd le, mindjárt elsülyed! Még jó formán el se nevetjük magunkat. Hát, — az iskoláját annak a vacak kis hajónak! — (Sercent.) Az ágyúja csövével ránk irányítja. De olyan vastag volt ám a csöve. Nem jó volt ránézni. Lehetett... (kivágja): tízezer métermázsa!

György (nagyon természetesen): Hogyan fért rá arra a pirinyó kis hajóra? (Pislog.)

János (zavartan): Pirinyó?

György. Azt mondtad.

János (kis idő múlva): Azt biz magam sem tudom. (Feltalálja magát.) Mikor szemügyre akartam venni, lebukott a tengerbe. (Visszaül a helyére.)

2. Jelenet.

VOLTAK, MISKA.

Miska (fiatal legény, jön balról. Élénken): Aggyon Isten jó estét!

György } (ránéznek, egyszerre): Neked is fiam!
János }

Miska. Jó beszélgetést.

György. Legyen benne részed.

Miska. Köszönöm, nem érek rá.

György. No?

Miska. Sietős a dolgom.

György: A közmondás azt tartja: lassan járj, tovább érsz.

Miska: Az igaz. Csakhogy aki azt a közmondást kitervezte, annak nem volt sietős dolga.

János: Miről gondolsz?

Miska: Nem ért volna rá studiózni.

György (Miskához): Hová mész?

Miska: Ide megyek az alsó páskumba. Aszongyák, az uraság gulyája belement a kukoricásba, oszt... (odaság az öregnek): Keevel akarok beszélni.

György (feláll, megrázza vállán a subát, úgy tesz, mintha most jutott volna eszébe): Izé, te János! Úgy hallom, mintha a kukoricát tördelnék. (Hirtelen.) Eregy, kerülj egyet.

János (tüzesen): Ha megfogom azt a tolvajt... (fel-fenyegyet): Az Úristen irgalmazzon neki! (El balra.)

György (egy ideig utána néz, vár, aztán a legényre kapja a tekintetét): Beszélhetsz!

Miska (kissé zavartan, inkább szemérmesen. Mert most olyan dologról beszél, amihez másnak semmi köze): Azért jöttem... (megtalálja a kellő szót) Egy kis útbaigazítás kellene.

György (ránéz, ravaszul): Az uraság gulyája miatt? (Kezefejével megtörli a bajuszát.)

Miska (sóhaj): Más az én bajom! (Szünet.)

György: No?

Miska (ránéz): Ösmeri kend Sipos Mária nénit. Ugy-e?

György (bólint, köhécsel, kellemetlen neki a kérdés): Hát aztán?

Miska: A leányát is ösmeri?

György: Pannit?

Miska: Azt.

György (bólint, hogy ismeri): Szemrevaló leány!

Miska: Hát úgy áll a dolog... (Pillanatra megáll a szónál, aztán más hangon): Azt tudja kee, hogy Panni meg én...

György (rávág): Szeretitek egymást?

Miska (önkéntelenül is tiltakozni akar, de meggondolja magát, halkán bólint): Szeretjük.

György: Ha szereted, el kell venni a leányt, oszt rendben van.

Miska: Ugy ám!... De egy kis baj van.

György: No?

Miska (búsan): Mária néni igen utánam felejtette a haragját!

György: Miért?

Miska: Csak úgy!... Nem akarja, hogy Panni a feleségem legyen.

György (nagyon figyel): Hát aztán?

Miska: Kee okos ember. Sokszor segített már az ilyen szerelmes dolgokban. (Szemérmesen.) Azért jöttem, ha lenne olyan jó, adna egy kis útbaigazítást.

György (gondolkozik): Nehéz dolog.

Miska: Megszolgálom a szívességét.

György (gondolkozás után): A leány apja mit szól?

Miska: Az nem bánja.

György: Beleegyeznek a házasságba?
Miska: Bele.
György: Akkor hát csak az anyja böstörködik?
Miska: Csak.
György: Hm!
Miska (szünet után): Úgy gondoltam, szólhatna kee pár szót az érdekünkben.
György (ránéz): Kinél?
Miska: Mária néniénél.
György (sértődötten): Mi közöm nekem Mária nénihez?
Miska (szerényen): Úgy gondoltam... Kee is így volt ezelőtt harminc esztendővel. Szerették egymást.
György (mindig nyugtalanabb lesz): Kik?
Miska: Kee.

György: Én?
Miska: Meg Mária néni.
György: Ki mondta?
Miska: Beszélük.
György: Kik?
Miska: Édesanyám is.
György (erősen tiltakozik): Az nem igaz! Édesanyád nem ért az ilyen dolgokhoz. Sipos Máriával nem volt én-nékem semmi dolgom.
Miska (ráolvassa): Aszongyák, el akarta kee venni. Meg is akarta szöktetni. Mert az anyja Sipos Péter bácsi-hoz erőltette.
György (elszólja magát, gúnyosan): Úgy ám! Csak-hogy az régen volt!
 (FOLYTATJUK.)

**CSALÁDI-ISKOLAI-
SZÍNHÁZI MOZIT
AKAR?-IRJON!
MATSCHER FARKAS MŰZSÉPESZT
IV. KÁROLY-KÖRUT 26.**

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosán a megállapított jutalékért eléri a leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyal-u. 19.

Szakorosi -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
 Rendelés egész nap.
 VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókusfal szemben.)

Hegedű, klarinét, teljes zenekari felszerelés, községi dob, kürt, harmonika, ocarina, zongora, gramfon és lemezek a legolcsóbb árban
STERNBERG HANGSZERGYÁR
 VII., Rákóczi-út 60. (Zenepalota.) Árjegyzéket bérmentve.

REFORM-FOGÁSZAT.
 Műfog kaucsukba foglalva 500 K. Reform lemezen műfog 1000 K. Reform műfog szájpadiásmentes 1500 K-tól 2000-ig. Amerikai porcelán fogkorona 2000 koronától. Flombák, fogtisztítás mérsékelt áron. Vidékieknek soron kívüli rendelés egész nap. Vasár- és ünnepnap 10-1-ig. Dentist FENYVESI MÉNYHÉRT fogászati intézete, Budapest, IX. ker., Ráday-utca 5. szám. (Kálvin-tér mellett.)

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsíros-bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a „HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

Munkáscipők nagy választékban.

Dr. Héray Andor

«Országos Földbirtokrendező Biróság» által engedélyezett ingatlanforgalmi vállalata.
 Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.

HARANGOKAT

az ECCLESIA HANGMŰVEKÉÉ
Harangművek r.-t.
 „Ecclesia” alapítása
 Budapest, IV., Irányi-u. 27.

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Országos Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HÁLÓSZOBÁK

ebédlők, teljes lakberendezések legolcsóbban készítőnél, BODON műasztalos hutorárúházában, Péterfy Sándor-u. 42., Garay-térenél. Vidékieknek díjtalan csomagolás és szállítás.

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be!

ELSŐ MAGYAR HANGSZERŐZÁR STOWASSER

hr. udvari udmas
BUDAPEST,
 II., László-u. 8.
 Általánosan elismert
 legjobb, világos
 hangszerek és
 hárok.

Legnagyobb gyár.
 Javítások és
 hangolásokban
 megbízható munkák.

**Ekék, ekealkatrészek,
boronák, kapálóékek, fűkaszálók,**

marokrakó és kévekető aratógépek,
 lógereblyék, kézi-járgányosok,
 motoros- és gőzcseplőkészletek,
 szecskavágók, repavágók, darálók,
 morzsolók a minden egyéb gazda-
 sági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági
 géposztályánál
 szerezhetők be legjutányosabban.

Pálínkfőző- és mosóüstök vörösréz-ből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR

szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszer
szőlőpermetező
 szénkénegezők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyáriáron beszerezhetők
SZONTÁGH PÁL részárnyár (Cégfőnök Terényi Samu) Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.

Necsak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdák és földművesek egyetlen napilapját az

UJ BARÁZDÁT

és legszebb képes hetilapját a „VASÁRNAP”-ot!

Széna- és szalmaprés

erőhajtásra, Goliath-jegyű Hoffherr és Schrantz gyártmány, azonnal kapható.

Czím:

KELLNER ANTAL és FIA
 BUDAPEST, V., BERLINI-TÉR 4